

Semester V – Paper IV – International relations – World Politics

सेमीस्टर ५ – पेपर ४ – आंतरराष्ट्रीय संबंध – जागतिक राजकारण

TYBA

Revised Syllabus

Effective from academic year 2018-19 Politics Paper IV: International
Relations

Semester V: World Politics

Course Code: **UAPOL503**

Module 1: Concepts and approaches संकल्पना आणि दृष्टीकोन

- 1.1 International Relations, International Politics – Definition, Scope and Relevance आंतरराष्ट्रीय संबंध, आंतरराष्ट्रीय राजकारण – व्याख्या, व्याप्ती आणि महत्त्व
- 1.2 Approaches: Realism and Liberalism दृष्टीकोन – वास्तववाद आणि उदारमतवाद
- 1.3 Concepts: Power, National Interest and Balance of Power संकल्पना – सत्ता, राष्ट्रहीत आणि सत्तेचे संतुलन

Module 2: World Order जागतिक व्यवस्था

- 2.1 Cold War: Bipolarity शीतयुद्ध – द्विध्रुवियता
- 2.2 Post Cold War: Unipolarity, Multipolarity and Non-Polarity. शीतयुद्धोत्तर जग – एकध्रुवियता, बहुध्रुवियता आणि ध्रुवरहित जग

Module 3: Conflict, Peace and Security संघर्ष, शांती आणि सुरक्षा

- 3.1 Types of Conflict and changing nature of Conflict. संघर्षाचे प्रकार आणि संघर्षाचे बदलते स्वरूप
- 3.2 Approaches to Peace: Arms Control, Disarmament and Collective Security. शांतीचे दृष्टीकोन – शस्त्र नियंत्रण, निशस्त्रीकरण आणि सामुहिक सुरक्षा.
- 3.3 Changing Idea of Security: National Security and Human Security. सुरक्षेचे बदलते स्वरूप – राष्ट्रीय सुरक्षा आणि मानवी सुरक्षा.

Module 4: International Political Economy. आंतरराष्ट्रीय राजकीय अर्थव्यवस्था

4.1 Bretton Woods Institutions: IMF, World Bank and WTO. ब्रेटन वुड्स संस्था – आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी, जागतिक बँक, जागतिक व्यापार संघटना

4.2 Regional Economic Integration: European Union. प्रादेशिक आर्थिक एकीकरण – युरोपियन युनियन

4.3 Globalisation जागतिकीकरण

काही पूरक संदर्भ

1. [जगाच्या नकाशाची खेळता खेळता ओळख – Seterra](#)
2. [संपूर्ण जगाची थोडक्यात माहिती – CIA World Fact book](#)
3. [E-IR – excellent website covering many aspects of International relations](#)

[IR-syllabus-Marathi-translation_0Download](#)

Semester V – Paper V – Western Political Thought

सेमीस्टर ५ पेपर ५ – पाश्चिमात्य राजकीय विचार

TYBA

Revised Syllabus

Effective from academic year 2013-14 Politics Paper V: Political Thought

राजकीय विचार

Semester V: Western Political Thought – पाश्चिमात्य राजकीय विचार

Course Code: UAPOL502

Module 1: Modern State आधुनिक राज्य

1.1 Niccolo Machiavelli [1469-1527] – निकोलो मॅकियाव्हेली

1.2 John Locke [1632-1704] – जॉन लॉक

Module 2: Liberty and Justice स्वातंत्र्य आणि न्याय

2.1 John Stuart Mill [1806-1878] – जॉन स्टुअर्ट मील

2.2 John Rawls [1921-2002] – जॉन रॉल्स

Module 3: Revolution and Hegemony क्रांती आणि वर्चस्व (प्रभुत्व)

3.1 Karl Marx [1818-1883] – कार्ल मार्क्स

3.2 Antonio Gramsci [1891-1937] – अंतोनिओ ग्राम्सी

Module 4: Feminism and Multiculturalism स्त्रीवाद आणि बहुसंस्कृतीवाद

4.1 Simone de Beauvoir [1908-1986] – सिमॉन दी बोव्हा

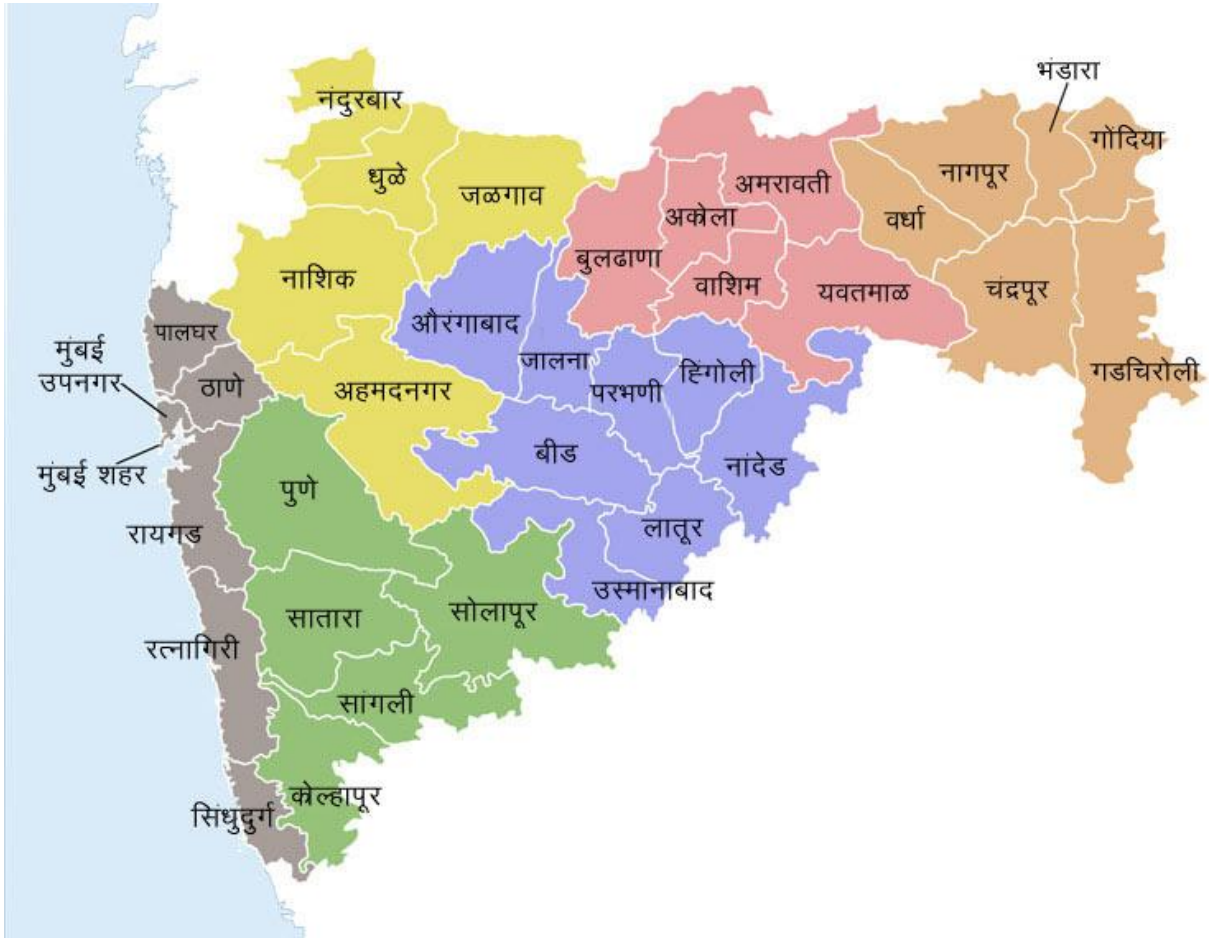
4.2 Will Kymlicka [1962-till date] – विल

किमलिका <https://www.youtube.com/embed/4g6PD4w4aL4?feature=oembed>

Semester V – Paper VI – Politics of Modern Maharashtra

सेमीस्टर ५ पेपर ६ – आधुनिक महाराष्ट्राचे राजकारण

TYBA

महाराष्ट्र – जिल्हे आणि प्रशासकीय विभाग – मुंबई (कोकण), पुणे (पश्चिम महाराष्ट्र), नाशिक (उत्तर महाराष्ट्र), औरंगाबाद (मराठवाडा), अमरावती, नागपूर (विदर्भ) – सहा विभाग सहा वेगळ्या रंगात दाखवलेले आहेत.

Revised Syllabus

Effective From Academic Year 2018-2019 Politics Paper VI: Political Process

In Modern Maharashtra – आधुनिक महाराष्ट्रातील राजकीय प्रक्रिया

Semester V: Politics of Modern Maharashtra Course Code: UAPOL501 आधुनिक महाराष्ट्राचे राजकारण

Since 2018-19 – Theory 80 marks and Project 20 marks.

Module 1: Historical Background ऐतिहासिक पार्श्वभूमी

- 1.1 Evolution of the idea of Maharashtra महाराष्ट्र या संकल्पनेचा उदय
- 1.2 Nationalist Movement and Social Reform Movement राष्ट्रीय चळवळ आणि समाज सुधारणेची चळवळ
- 1.3 Samyukta Maharashtra Movement संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ

Module 2: Sub-regionalism, Regional Disparity and Development

उप-प्रादेशिकतावाद, प्रादेशिक विषमता आणि विकास

- 2.1 Konkan, Marathwada & Vidarbha कोकण, मराठवाडा आणि विदर्भ
- 2.2 Dandekar Committee Report दांडेकर समिती अहवाल
- 2.3 Statutory Development Boards वैधानिक विकास मंडळे

Module 3: Political Institutions in Maharashtra महाराष्ट्रातील राजकीय संस्था

- 3.1 State Legislature: Composition and Functions राज्य विधिमंडळ – रचना आणि कार्ये
- 3.2 Chief Minister and Council of Ministers: Role मुख्यमंत्री आणि मंत्रीपारीषद – भूमिका
- 3.3 High Court and Subordinate Courts उच्च न्यायालय आणि कनिष्ठ न्यायालये

Module 4: Caste and Politics in Maharashtra महाराष्ट्रातील जात आणि राजकारण

- 4.1 Dominant Caste Politics प्रभूत्वशाली जातीचे राजकारण
- 4.2 Dalit Politics दलित राजकारण
- 4.3 OBC Politics ओ. बी. सी. – इतर मागास वर्गाचे राजकारण